

ÅRSRAPPORT 2023

Sensus studieförbund
Norrland
897000-3599

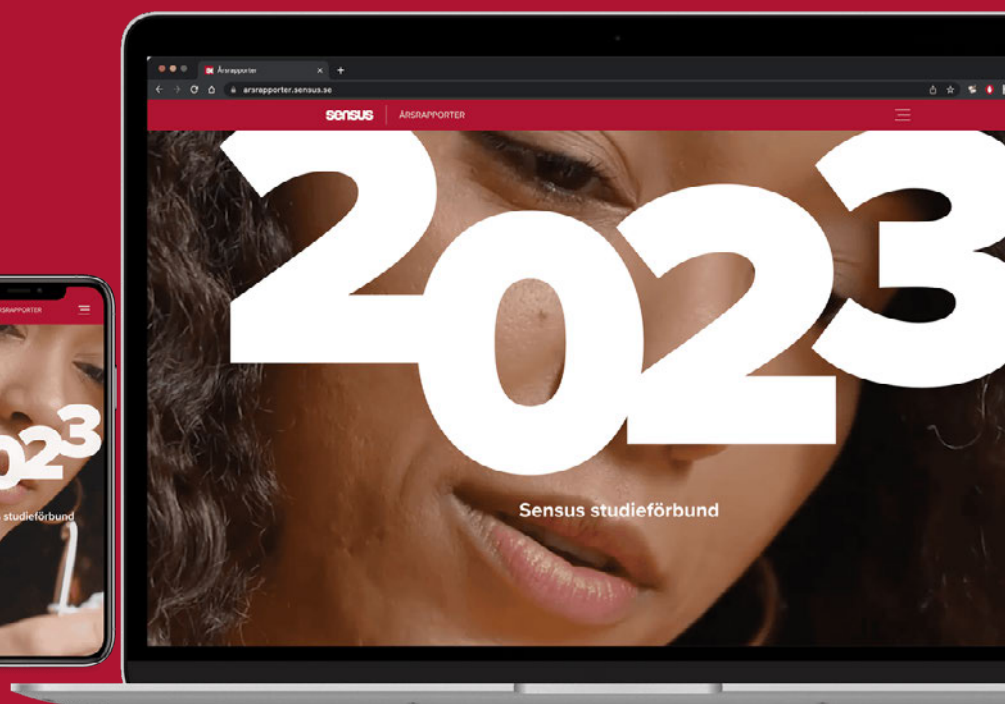

Läs hela rapporten
på webben!

Läs hela årsrapporten på webben!

Detta är en förenklad PDF-version av vår fullständiga, digitala årsrapport som finns på webben. I den fullständiga årsrapporten hittar du fler berättelser och mer innehåll.

Du hittar Sensus alla årsrapporter på arsrapporter.sensus.se.

Förändringarnas år

År 2023 har inneburit en rad stora förändringar i studieförbundsvärlden och så också för Sensus Norrland. Efter pandemin såg vi fram emot att i år återknyta kontakter med samarbetsparter och återstarta verksamhet. Det visade sig dock svårare än vi trott. Även om vi inte nådde tidigare verksamhetsnivåer, kan vi se att vi engagerat fler människor i fler studiecirklar, även om träffarna varit mindre frekventa i år.

Före sommaren fattade Folkbildningsrådet beslut om ett nytt statsbidragssystem för studieförbunden som till stora delar innebär ett paradigmskifte. Vi går från ett system som utgick från kvantitet till ett som istället bygger på kvalitet. Från att ha tilldelats statsbidrag utifrån vad vi presterat tidigare år, till att få medel för verksamhet vi åtagit oss att utföra kommande tre år. Sensus ser i grunden positivt på förändringarna men ser samtidigt att det ställer stora krav på nytänkande hos oss.

Under året inleddes ett omfattande arbete för att förbereda Sensus och regionen inför det nya statsbidragssystemet. Ett arbete som kommer att fortsätta med full kraft de kommande åren.

Studieförbunden ställdes i början av hösten inför ännu en stor utmaning när regeringen aviserade en nedskärning av statsbidragen till studieförbunden med totalt 500 miljoner kronor till och med år 2026 vilket motsvarar nära en tredjedel av det totala statsbidraget. Detta ställer krav på anpassning av både organisation och verksamhet och inriktningen är ett intensifierat arbete mot gemensamma mål och arbetssätt – till *Ett Sensus*. Såväl förtroendevalda som medarbetare har viktiga roller i detta arbete.

Ekonomiskt har vi stärkts genom lägre verksamhetskostnader, vilket ger oss utrymme att hantera den omställning vi genomgår och möjligheter till fortsatta satsningar och den utveckling av verksamheten vi gör tillsammans med våra medlemsorganisationer, samarbetsparter och alla deltagare.

Andra viktiga händelser under året

- Torbjörn Ringdahl tillträdde som regionchef den 1 maj.
- I november genomförde Sensus utvecklingsdagar för alla förtroendevalda. Fokus var förändringarna av statsbidragssystemet och de minskade statsbidragen och konsekvenserna därav.
- I december besökte förbundsstyrelsen regionen genom att förlägga sitt sammanträde i Skellefteå. En del av tiden ägnades åt ett gemensamt samtal mellan regionstyrelsens och förbundsstyrelsens ledamöter.

I årsrapporten visar vi bredden av vår verksamhet genom ett antal berättelser. Berättelserna är ett axplock av Sensus Norrlands verksamhet och speglar både vår stora geografiska spridning och bredden av olika verksamheter. Fler exempel finns att läsa på sensus.se/berattelser.

Ett spännande projekt som du kommer att kunna läsa mer om kommande år är vårt samarbete med Tim Bergling Foundation som startade under 2023. Arbetet syftar till att stärka ungas psykiska hälsa genom musik. Nu ser vi fram emot invigningen av den nya studion i Umeå i januari 2024.

Styrelsen framför ett stort och varmt tack till medlemsorganisationer, samarbetsparter och alla engagerade cirkelledare, deltagare och kulturarbetare. Ett lika varmt tack uttrycker styrelsen till regionens alla medarbetare som tillsammans med ledningen ligger bakom de goda resultat som uppnåtts och den positiva arbetsmiljö som upprätthållits under året.

Gunnar Persson

Ordförande

Torbjörn Ringdahl

Regionchef

Det här är Sensus studieförbund

Sensus är ett av Sveriges tio studieförbund och vi arbetar med folkbildning. Tillsammans med våra medlemsorganisationer, samarbetsparter och deltagare skapar vi mötesplatser för kultur och bildning. Vi lyfter fram livsfrågor, rättigheter, hållbarhet och relationer.

Vi har ett brett utbud av studiecirklar och kulturevenemang runt om i hela landet. Vi tror på alla människors lust att lära nytt och att det är i möten med andra vi utvecklas. Att tillsammans dela kunskaper och erfarenheter ger oss möjlighet att förstå mer om oss själva, om andra, vår samtid och världen vi lever i. Vi tror att möten förändrar människor och att människor förändrar världen.

Sensus samarbetar med många olika föreningar, organisationer och verksamheter, såväl humanitära och fackliga organisationer som religiösa samfund. I samspel med samhället i stort utvecklas och förändras vi tillsammans. Bland våra största medlemsorganisationer finns Svenska kyrkan och Scouterna.

Sensus är en ideell förening där alla finansiella resurser används till folkbildning. Sensus arbetar främst med bidragsberättigad verksamhet men har också verksamhet med annan finansiering. Vi tar ett stort ansvar för de bidrag som kommer till oss från stat, kommuner och regioner.

Pedagogik

Vår syn på lärande utgår från var och ens erfarenheter och lust att lära. Vi lär tillsammans genom att göra och reflektera i grupp. [Vilja mötas](#) är dokumentet som beskriver vårt pedagogiska förhållningssätt.

Ledare

Sensus ca 8 200 cirkelledare skapar förutsättningar för lärande, delaktighet och engagemang. I ledarskapet ingår att både leda sig själv och andra. På så sätt utvecklas både ledare och deltagare samt samhället i stort.

Samverkan

Vår verksamhet sker i samverkan med exempelvis humanitära och fackliga organisationer, ideella föreningar samt olika trossamfund. Hos oss finns även en av landets största musikverksamheter.

Identitet

Sensus identitet beskriver vilka vi är, vilka vi vill vara och vad vi vill åstadkomma. Här finns våra målområden relationer, livsfrågor, rättighetsfrågor, hållbarhetsfrågor, bildning och kultur. Här framträder den människosyn och bildningssyn som är bärande för oss. [Sensus identitet](#) är vårt viktigaste styrdokument.

**Det här gjorde vi
bland annat →**

Multireligiösa almanackan firar 20 år och är mer relevant än någonsin

Sensus har givit ut Multireligiösa almanackan varje år sedan 2004. Det betyder att almanackan nu firar 20 år. Det är vi mycket stolta över. Syftet, då som nu, är att väcka nyfikenhet och öka förståelsen för olika sätt att tänka, tro och leva i dagens Sverige.

Denna nyfikenhet och vilja att förstå andra perspektiv är till stor del vad folkbildning handlar om och kanske är det viktigare än någonsin idag. Vi lever i en orolig tid. När polarisering mellan olika grupper ökar i samhället, när fasansfulla krig pågår i världen och när vi befinner oss mitt i en eskalerande klimatkris, då behövs initiativ som för människor med olika livsåskådningarnärmare varandra, som ger oss möjlighet att upptäcka likheter och att se olikheter som en tillgång. Initiativ som odlar tillit och skapar gemensamma plattformar för att arbeta för ett gott samhälle. Vi delar alla ansvaret för att denna värld ska vara en rättvis och hållbar plats för alla.

Genom att skapa gränsöverskridande mötesplatser inom det interreligiösa området har Sensus länge bidragit till att olika sätt att tro och tänka ska vara en resurs i samhället. På sensus.se kan du läsa mer om en rad exempel på detta arbete.

Det brukar sägas att Sverige är ett av världens mest sekulariserade länder. Samtidigt är det ett av de mest mångreligiösa. Det är detta Sverige Multireligiösa almanackan vill ge en bild av. Här får du som läsare möjlighet att uppleva de vardagsnära sidorna samtidigt som du får glimtar av det allra heligaste i religionerna i dagens Sverige.

Almanackan är dels en väggkalender där över 120 högtider presenteras. Den visar när de infaller och förklarar varför de firas. Traditionella svenska högtider som midsommar, jul och påsk finns sida vid sida med buddhadagen, chanukka och eid. I almanackan finns även en faktadel med grundläggande information om sex världsreligioner.

Efterhand har almanackan utvecklats till att även innehålla fördjupade reportage och intervjuer med människor med olika tro och med olika bakgrunder. Genom åren har vi bland annat fått besöka allt från mediterande buddhistmunkar och muslimer på retreat till hinduer som kastar färg på varandra under holi. I årets almanacka möter vi Fader Misha Jaksic under en påsknattsgudstjänst i en serbisk-ortodox kyrka i Göteborg och Susheel Kaur, som kom i kontakt med sikhismen i samband med ett ungdomsläger i Malaysia.

– Sikhismen gjorde ett väldigt starkt intryck på mig. Jag ville gå rakryggad, bära min turban med stolthet och vara en inspiration för unga kvinnor, säger Susheel.

I dessa reportage blir det ofta tydligt hur högtider skapar mening och sammanhang, hur viktig gemenskapen med andra troende är.

Almanackan används ofta i skolor och på arbetsplatser som inspirationskälla till samtal om kultur och religion. Med almanackan som stöd kan läraren uppmärksamma högtider som firas, diskutera likheter och skillnader och föra en diskussion utifrån elevernas egna erfarenheter. Artiklarna kan användas för diskussioner kring kultur, tro och identitet, men också hur människor uttrycker och förhåller sig till sina traditioner och högtider.

En gymnasieläsare berättar om sin relation till almanackan i undervisningen:

Jag är helt såld på almanackan och förstår inte hur religionslärare klarar sig utan den. I en mångkulturell och inkluderande religionsundervisning är den multireligiösa almanackan ett av mina viktigaste pedagogiska hjälpmedel. Den gör det lätt att väva in alla världsreligioners högtider i undervisningen, och eleverna känner sig sedda och bekräftade när deras högtider uppmärksammas. Almanackan lockar också med sina härliga, glada bilder och fokus ligger på det vackra i religionerna.

– Gymnasielärare

MULTIRELIGIÖSA

KULTUR OCH SKAPANDE

Sensus Writes med Marit Bergman och Pär Wiksten

Den 5–7 maj genomfördes låtskrivarcampet Sensus Writes i Sundsvall. Ett unikt tillfälle att skapa musik tillsammans med nya personer under ledning av erfarna låtskrivare och artister. Campet genomfördes för deltagare från region Norrland med musikprofilerna Pär Wiksten från The Wannadies och Marit Bergman som ledare tillsammans med Sensus personal.

Tanken med detta Sensus Writes var att jobba inom andra musikgenrer än vad man gör på det nationella campet som fokuserar på modern pop, urban och elektronisk musik. Här ville vi också fokusera mindre på själva musikproduktionen.

Under Sensus Writes "Norrland" inriktade vi oss mer mot singer-songwriter, rock och indiepop, musik som man vanligtvis mer förknippar med en bandkontext. Deltagarna skrev med gitarr, bas och klaviaturer och gjorde enklare inspelningar för att senare spela upp dessa på gemensamma lyssningssessioner. Precis som under det nationella campet genomfördes detta på Nevo Studios i Sundsvall där vi bokade studios samtliga rum. Vi hade 16 deltagare.

Detta var ett unikt tillfälle för deltagarna att skapa musik tillsammans med nya personer under ledning av erfarna låtskrivare och artister. Det finns ju ingen kommersiell baktanke eller avsändare, som till exempel skivbolag eller förlag, för denna kurs utan det bygger helt på deltagarna och ledarna som skapar och utvecklar idéer tillsammans. Folkbildning när den är som bäst.

Vi hade tre fullmatade dagar med mycket skratt, intensivt arbete, känslomässiga berg- och dalbanor då musiken och skapandet berör på så många nivåer. En och annan tår framkallades då låtar spelades upp och samtalades kring. Mycket fokus lades också på gemensamma övningar för att komma igång och för att lära känna varandra.

Under låtskrivarpassen delades deltagarna in i grupper om fyra personer. Dessa grupper byttes till varje nytt pass så deltagarna fick jobba i olika konstellationer och sitta på nya studioplatser. Uppgifterna deltagarna skrev mot var väldigt varierade och utmanande på olika plan.

Under kvällarna hade vi gemensamma middagar, umgicks i sociala sammanhang – bland annat var vi på konserter på rockklubben Pipeline.

Detta var ett mycket lyckat Sensus Writes där vi redan nu vet att någon låt är på väg att släppas och att ett helt nytt band har bildats. Vi har också fått indikationer på att andra konstellationer kommer fortsätta och samarbeta efter kursen. Uppmaningar har kommit om fortsättning på något vis.

Några röster från deltagarna

Måste erkänna att jag var skeptisk till att vara med innan, men med facit i hand så vill jag gör om detta helst imorgon.

Bemötandet, urvalet i gruppen och dynamiken över hela campet. Jag kände mig sedd, inkluderad och på det sättet mycket kreativ och social.

MÖTESPLATSER

Sensus nya festival ”Work Together Festival” lockade närmare 4000 personer på premiären

Den 9-11 juni 2023 arrangerade Sensus Norrland en helt ny festival under namnet Work Together Festival. En succéartad festival som lockade närmare 4000 personer på premiären.

Det hela startade 2021 när Sensus i Skellefteå tog fram ett arbetsmaterial som skulle vara till hjälp för oss att nå fler unga framöver. Något som bland annat blev tydligt under arbetet var att vi såg att unga vill vara där unga är, och att unga vill få hjälp att skapa mötesplatser där de kan visa upp sin verksamhet. Det ledde till att vi under hösten 2022 började planera för att göra en stor festival tillsammans med kyrkorna i Skellefteå. Ett viktigt mål var att lyfta ungdomar och att de själva skulle medverka på festivalen.

Under februari lanserade vi hemsidan för festivalen där vi presenterade över 20 band, aktiviteter och föreläsare, bland andra Janne Schaffer, Samuel Ljungbladh, Sonja Aldén och Sebbe Stakset. Utöver dessa hade vi 15–20 lokala band och akter, som alla samverkar med Sensus.

Viktigt med många unga artister som får den här erfarenheten – det finns mycket bra lokalt!

Dörrarna öppnade fredagskvällen den 9 juni och många människor strömmade in. Musik bjöds från tre olika scener. Det var öppet mellan 16.00 och 24.00 och många stannade, trots kylan, ända in i det sista. Stämningen var god och alla respekterade att det var en drogfri festival. Andra festivaldagen inleddes med barnaktiviteter från scenen som sedan följdes ett välgörenhetslopp där 100 barn med mycket spring i benen deltog. Pengarna från loppet gick oavkortat till Erikshjälpen. Under hela dagen var det sedan musik, föreläsningar, möten och mat.

Barnens festival var magisk! Så viktigt med familjevänligt!

Arbetet med den här satsningen har gett ringar på vattnet genom nya cirklar och nya kontaktnät. Över 200 volontärer hjälpte till i projektet och att festivalen hade ett solidariskt biljettpris – det vill säga valfri entré – uppskattades av besökarna.

Det där med solidariskt biljettpris är genialt!

Sensus Norrland kommer att arrangera fyra minifestivaler med liknande koncept under kommande år samt göra en uppföljare av Work Together Festival den 7–9 juni 2024.

Det var fint att se att så många olika personer var med och hjälpte till!

RÄTTIGHETER OCH HÅLLBARHET

Funktionsrättsprojekt synliggör livsvillkor och framtidsdrömmar

Projekt "Rättigheterna är våra" lyfter fram livet med funktionsvariation i Västerbotten. Det treåriga initiativet strävar efter att skapa en mer inkluderande framtid och ge röst åt de ofta ohörda erfarenheterna från personer med funktionsnedsättning.

"Rättigheterna är våra" är ett treårigt funktionsrättsprojekt som startade i februari 2023. Syftet är att visa hur livet är för dem av oss som lever med normbrytande funktionalitet i Västerbotten. Projektet ska också lyfta drömmar om hur ett jämlikt Västerbotten skulle kunna se ut och fungera om vi alla fick samma möjligheter.

Personer med funktionsnedsättning utgör en omfattande grupp i samhället med stor inneboende mångfald. Gemensamt för dem är någon form av nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Detta inkluderar människor som lever på många olika sätt och där ens funktionsnedsättning påverkar livet i olika grad.

Bakgrunden till projektet är att rättigheterna för personer med funktionsnedsättning har försämrats över tid. Många människor hamnar mellan stolarna i välfärdssystemet, och personer med funktionsnedsättning är en stor grupp i samhället som inte ofta får sina röster hörda.

Projektet utgår från berättelser som samlas in runt om i länet. Under hösten 2023 påbörjades insamlingen av berättelser i flera kommuner, exempelvis genom djupintervjuer och genom kreativa workshops där deltagare fick diskutera sina rättigheter i grupp och uttrycka sina åsikter genom text och bild.

Insamlingen i länet kommer att fortsätta under våren 2024. Utifrån de insamlade berättelserna kommer projektet att arbeta för påverkan och förändring inom utvalda funktionsrättsområden. Projektet ska även bygga upp en regional tankesmedja som samlar expertis inom funktionsrätt. Slutligen ska berättelserna synliggöras i en unik och tillgänglig utställning på Västerbottens museum under våren 2025.

Folkbildning bildar folk

Du vet den där känslan som infinner sig när du gör något som känns riktigt meningsfullt tillsammans med andra. Det kan vara när du uttrycker dig genom att skapa musik eller konst. Eller vid ett samtal som berör på djupet, som förändrar hur du ser på dig själv och världen runt omkring. Att skapa förutsättningar för sådana möten är vad folkbildning handlar om. Och det är vad vi på Sensus sysslar med.

Känslan av mening

Många känner säkert igen den där känslan. Känslan av mening. Kanske är det just den känslan som får mig, dig och alla och envar att vilja ta nästa steg på vår egen väg. Att vilja lära oss något nytt, förstå något krångligt, dela tankar och idéer med andra, uppleva glädjen av att sjunga tillsammans i en kör eller kanske förändra världen en smula.

Hos oss på Sensus tar människor sina nästa steg runt om i hela landet, varje dag, året om. Det kan handla om att snabbt få möjlighet att lära sig svenska för en som nyss flytt från kriget i Ukraina, eller att du och ditt band får chansen att spela inför publik för första gången på någon av alla de livescener och festivaler Sensus är med och arrangerar. Det kan också vara att få dela tankar med andra med liknande erfarenheter av till exempel suicid eller psykisk ohälsa, eller inspireras av gästföreläsningen om återbruk och hållbar textil i studiecirkeln om vävning.

Listan kan bli lång. På sensus.se/berattelser kan du läsa många fler exempel på när Sensus olika verksamheter gjort skillnad. I det stora och i det lilla.

Hobby eller bildningsresa?

Kort sagt, det handlar om att få möjlighet att ta nästa steg på sin egen väg. Oavsett om vägen är rak och du är en som travar på med raska steg och med ett tydligt mål i sikte, eller om du är mer av typen som trevar dig fram, lite på måfå, på en väg som slingrar sig hit och dit i outgrundliga kringelikrokar. Kanske med en eller annan missad avfart på vägen.

Vill man (och det finns det somliga som vill) kan man välja att kalla allt detta för "folks hobbyer". Lite nedvärderande så där. Som att det vore något oväsentligt, mindre viktigt och vid sidan om det som samhället verkligen har nytta av. Eller så kan man, som vi, mena att alla dessa steg är exempel på människors vilja till lärande och utveckling. Att det i själva verket handlar om människors bildningsresor.

En fin sak med bildningsresor är att de är som vilka andra resor som helst – det är ofta svårt att på förhand säga vilka de viktiga lärdomarna blir eller vad som kommer att leda till nya insikter. Det sker ofta på vägen, i möten med andra. Precis så som det är inom folkbildningen. Att mötas och lära tillsammans. Att i dialog med andra dela tankar och reflektera över andras perspektiv. Ibland ger det upphov till konkreta och handfasta kunskaper om något nytt. Andra gånger är det samtalen över en kopp kaffe i pausen som blir det viktiga.

Eller som en person skriver på folkbildningformig.se, en sajt där vi samlar människors personliga upplevelser om att delta i folkbildning:

Jag har spelat i kassa band, hängt i replokaler när jag egentligen var för gammal och spelat in en förskräcklig demo. Och det gjorde mig så lycklig! Det gav mig ingenting ekonomiskt eller karriärmässigt men i stället vänner för livet och möjlighet att få utforska mig själv som människa.

Öppna dörrar och låga trösklar

Vägarna till bildning är ett stort ekosystem där de olika delarna kompletterar varandra. Alla delar behövs och de olika delarna förutsätter varandra. Där måste finnas plats för både djup och bredd, högt och lågt. I detta ekosystem står folkbildningen många gånger för vägen in. Med öppna dörrar och låga trösklar är det bara att kliva på och vara med. Alla är välkomna.

Den svenska demokratin bärs upp av människors engagemang, ett rikt föreningsliv och ett myllrande livskraftigt kulturliv, tillgängligt i hela landet. Ett klokt samhälle förstår vikten av att erbjuda människor möjligheter att delta. Inte bara en gång, utan igen och igen. Det är bra för människor. Det är bra för samhället. Och det är bra för att bygga en stark demokrati.

Tidslinje med bildande resor i landet

I webbversionen av denna artikel kan du i en tidslinje gå igenom ett urval av olika bildande resor som ägt rum på olika platser i landet.

[Öppna på webben](#)

Norrboten

EXISTENSIELL HÅLLBARHET

Nicolas Lunabba – författarsamtal om barn och un

Patignescentrum Norrbotten bjöd i november 2023 in Nicolas Lunabba till Norrbotten för en serie välbehövliga författarsamtal, workshops med kommunanställda och samtal i skolor. Nicolas Lunabba är en stark röst i samhällsdebatten och lyfter frågor som är högaktuella – barn som mördas och barn som mördar – från ett perspektiv som sällan får plats i media. Han har arbetat med barn och unga i över 20 år genom organisationer som Högskoleförbundet.

[Läs mer](#)

Västernorrland

KULTUR OCH HANTVERK

Sticka vantar – en del av det samiska kulturarvet

Kursen i vantstickning med samiska mönster var mer än bara en chans att utveckla en ny färdighet. Det var en inbjudan till att dyka djupt in i det rika samiska kulturarvet, att skapa något vackert och meningsfullt med sina egna händer som har en stark koppling till detta kulturarv. Erika Nordvall Falck, etnolog och författare med stora kunskaper inom samisk kultur, höll nyligen en kurs i vantstickning med samiska mönster.

[Läs mer](#)

Värmland

EXISTENSIELL HÅLLBARHET

Med fokus på psykisk hälsa för unga

Under 2023 har Sensus Karlstad arrangerat två betydelsefulla heldagar med fokus på psykisk hälsa för unga, båda fyllda med viktiga samtal och diskussioner. Under dessa dagar har vi haft förmånen att välkomna olika föreläsare som har delat med sig av sin kunskap och erfarenhet inom områden som kan vara svåra att prata om. Ämnen som ätstörningar, självskadebeteende och skolfrånvaro har diskuterats, vilket har gett deltagarna möjlighet att förstå och reflektera över dessa frågor.

[Läs mer](#)

Mer från året som gått

Klicka på respektive berättelse i listan för att läsa dem på webben.

Mötesplats musiker – kursdagar för kyrkomusiker

Kyrkomusiker från Jämtland, Härjedalen, Medelpad och...

Housewarming på LABBET

LABBET är Umeås nya kreativa hub.

Sensus Xperience hos Teater Västernorrland

Xperience fördjupar kulturupplevelser och sänker...

Sagascenen på Åsele marknad 2023

Sagascenen – en plattform för musiker från Norrlands inland.

Ungdomskörfest i Sundsvall

Tolv körer från Svedala i söder till Umeå i norr deltog i denna...

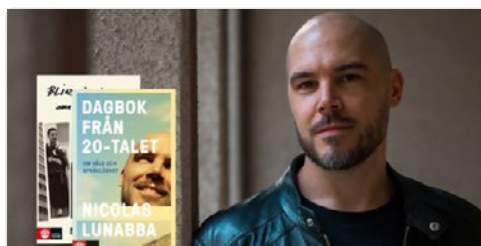
Samisk slöjd i Jokkmokk – Duodjekvällar

Många ville lära mer om samisk slöjd på öppna duodjekvällar...

En unik konstupplevelse i regnbågens tecken

Utställning och musik i Örnsköldsviks kyrka hedrar liv...

Nicolas Lunabba – författarsamtal om barn och unga

Nicolas Lunabba talar om barn och ungas rätt till stöd i en seri...

Verksamheten i siffror

I detta avsnitt hittar du lite siffror från året som gått. Fullständig statistik i interaktiv form hittar du i webbversionen av årsrapporten.

59%

Andel av all vår verksamhet som genomförs i samarbete med en medlemsorganisation eller samarbetspart.

Fördelning verksamhetsformer

55 %

Studiecirkel

21 %

Annan folkbildningsverksamhet

24 %

Kulturprogram

136 894

Antal studietimmar i studiecirkelar, annan folkbildning och kulturprogram.

16 371

Unika deltagare i studiecirkelar och annan folkbildning.

502 SAMVERKANSPARTER

Antalet grupper och föreningar vi samverkat med under året!

31 medlemsorganisationer

Utöver våra nationella medlemsorganisationer och samarbetsparter har vi i region Norrland också regionala medlemsorganisationer.

17 arrangemang/dag

Det genomfördes 6 098 arrangemang under 2023 av eller tillsammans med oss. I snitt blir det 17 arrangemang per dag – året runt!

766 deltagare/dag

Totalt engagerade vår verksamhet 279 424 deltagare under 2023. Fördelar vi det jämt över året blir det 766 deltagare per dag.

3 623 kulturprogram

Antal kulturprogram i Sensus 2023. Det kan exempelvis vara digitala föreläsningar eller livesända konserter.

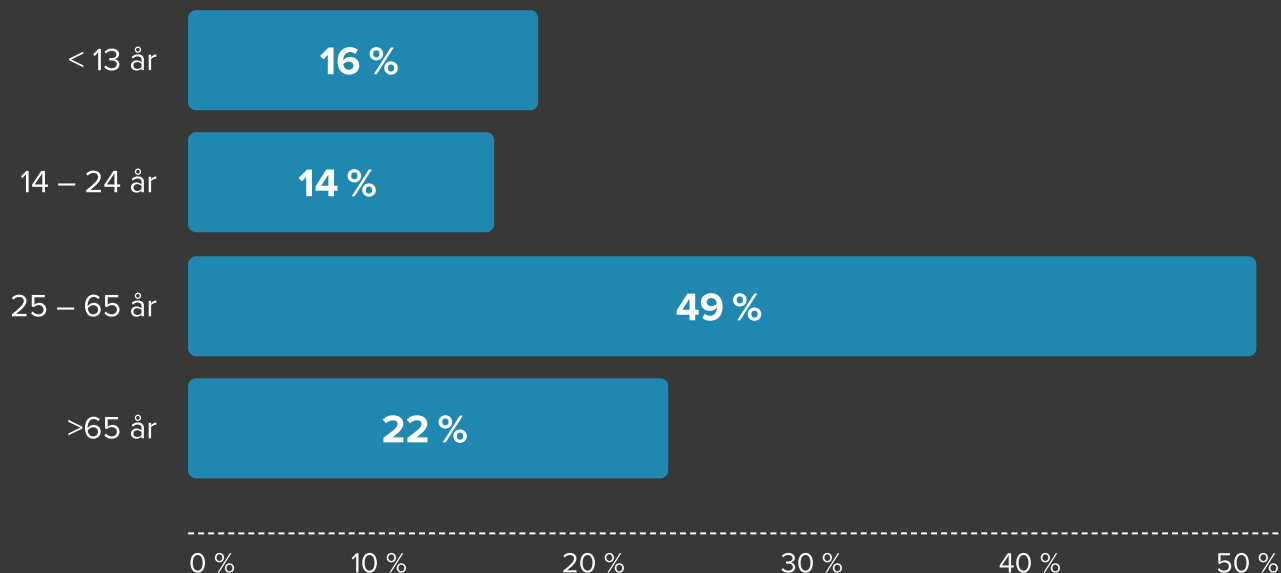
100% människor

Bland Sensus deltagare finns kvinnor, unga, ickebinära, landsortsbor, äldre, män, stadsbor... 100% människor.

Åldersfördelning, deltagare

I den verksamhet vi är med och anordnar finns deltagare från de allra yngsta åldrarna till de som är de mest åsrika.

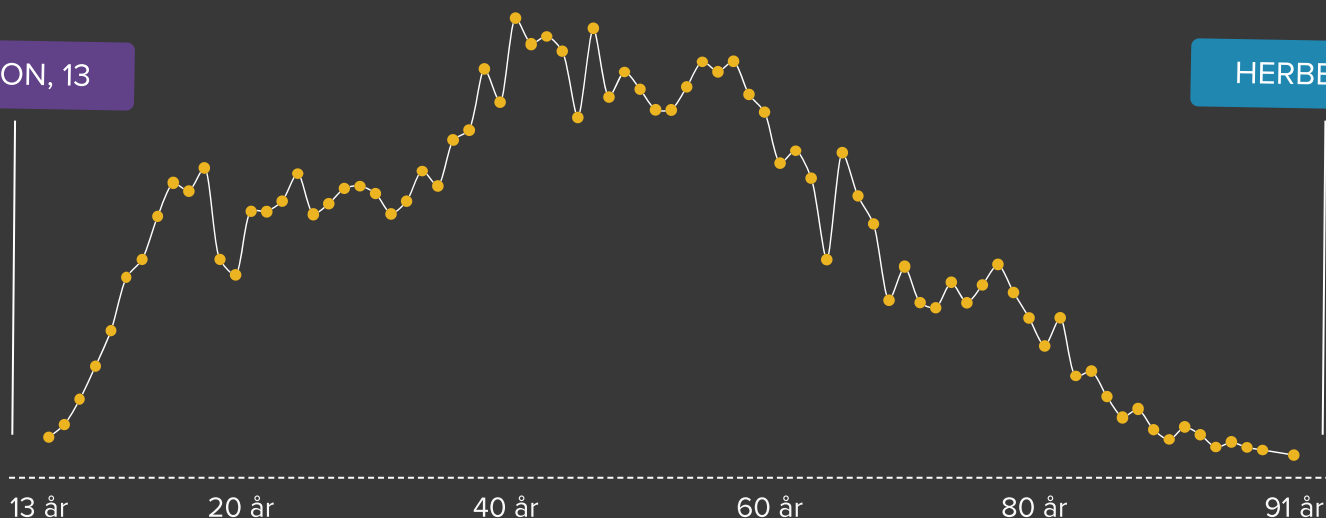
2023 års deltagare i cirkelverksamheten, fördelade efter åldersgrupp.

Anton och Herbert

Vår yngsta och äldsta cirkelledare. Totalt hade vi över 1 200 ledare verksamma i regionen under 2023.

ANTON, 13

HERBERT, 91

Fakta om Sensus Norrland

Sensus Norrland bedriver folkbildningsverksamhet i kommunerna i Västerbottens, Norrbottens, Västernorrlands och Jämtlands län. Tillsammans med föreningar och organisationer vi samarbetar med skapar vi mötesplatser för lärande och utveckling runt om i regionen.

15

KONTOR OCH
VERKSAMHETSLOKALER

VERKSAMHET I

43

KOMMUNER

Kontor och verksamhetslokaler

Regionen har kontor i Luleå, Piteå, Skellefteå, Sundsvall, Umeå, Örnsköldsvik och Östersund.

Musikhus

- LV5, Sundsvall
- Pipeline, Sundsvall
- Tornhuset, Sundsvall
- EQ-House, Sundsvall
- G:a Tingshuset, Östersund
- Gula Villan, Östersund
- Bageriet, Östersund
- Labbet, Umeå

Ledning

Regionschef

- Torbjörn Ringdahl

Styrelse

- Gunnar Person, ordf
- Lena Hannu, vice ordf
- Anna Sandström Emmelin, ledamot
- Christina Andersson, ledamot
- Carina Aynsley, ledamot
- Eva Rosendahl, ledamot
- Tomas Rydberg Laula, ledamot
- Masood Raufi, ledamot
- Britt-Marie Engeroth, personalrepresentant

34

MEDARBETARE

Medlemsorganisationer

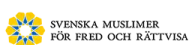
Sensus studieförbund har både nationella och regionala medlemsorganisationer.

Utöver dessa samarbetar vi med många andra samarbetsparter.

Svenska kyrkan

SVERIGES SYRISKA
RIKSFÖRBUND

Så här arbetar Sensus med kvalitet

Sensus är en idéburen organisation som syftar till att levandegöra de värderingar som uttrycks i Sensus identitet. Som studieförbund behöver vi hela tiden förnya vår förmåga att förstå och möta behov och förväntningar hos medlemsorganisationer, samarbetsparter och deltagare. Vi behöver samtidigt stärka förmågan att förstå och efterleva de krav och intentioner som våra finansiärer har med sina bidrag.

Ett systematiskt och strukturerat kvalitetsarbete är viktigt för att vi ska vara säkra på att vi gör rätt saker på rätt sätt, men också för att ge oss möjlighet att utveckla och förbättra vår verksamhet och våra rutiner.

Förbundsstyrelsebeslut som ger resultat

I mars 2021 fattade Sensus förbundsstyrelse beslut om en extra satsning på kvalitetsarbetet. Arbetet har successivt intensifierats och förbättringar har genomförts. Idag har Sensus ett robust kvalitetsledningssystem som lägger fokus på processorienterade arbetssätt och som gör det tydligt vilka processer som ska vara lika inom hela Sensus. Vi har ett systematiskt och återkommande arbete med riskbedömningar i alla delar av organisationen.

Antikorruptionspolicy med nolltolerans

Sensus antikorruptionspolicy tydliggör vår nolltolerans mot alla former av korruption, både i den egna verksamheten och i relation till dem vi samarbetar med. Med ett gediget visselblåsarsystem har vi ett bra stöd för att hantera tips från medarbetare, förtroendevalda och arbetssökande som inte fångas upp i våra normala rutiner. Som ett komplement finns också en rapporteringskanal för synpunkter och klagomål från externa parter. Sammantaget gör dessa åtgärder att vi dels får bättre förutsättningar att undvika att fel uppstår, dels får möjlighet att agera om det skulle visa sig att det misstänks förekomma överträdelse av ramverk, ekonomiska oegentligheter eller felaktig användning av bidrag. Det kan också ge oss konkreta tips och idéer på hur vi kan utveckla och förbättra verksamheten.

Internkontroll

En väl fungerande intern kontroll är en viktig grund för en stabil och tillförlitlig verksamhet. Vi har under året stärkt processen kring den del av internkontrollen som har koppling till statsbidrag, regionbidrag och kommunbidrag. Sensus internkontroll består av rimlighetskontroller, risk- och väsentlighetsanalyser, löpande kontroll och egenkontroll, efterkontroll samt registerbaserade kontroller och intygande av revisorer.

Den interna kontrollen innebär att all statsbidragsberättigad verksamhet kontrolleras i en systematisk process utifrån fastställda rutiner. Verksamheten kontrolleras löpande och vid fastställda tidpunkter under året samt efter avslutat verksamhetsår. Med stöd av riskanalyser och rimlighetskontroller granskas varje arrangemang för att kontrollera att rapporteringen av bland annat studieplaner, deltagare och ekonomiska underlag är korrekt. Tillsammans med branschorganisationen Studieförbunden i samverkan arbetar vi proaktivt för att upptäcka eventuella brister eller felaktigheter. Vi samkör deltagare för att upptäcka systematiska oegentligheter samt ställer krav på att all rapportering av verksamheten sker digitalt med bank-id som verifiering.

Alla medarbetare, förtroendevalda och ledare i Sensus ska vara väl insatta i statens folkbildningsmål, vad som gäller för verksamhet med statsbidrag, regionbidrag och kommunbidrag och de värderingar som uttrycks i Sensus identitet. För att hålla kunskapen levande och aktuell genomför vi interna utbildningar, för löpande dialog, använder vår samlade erfarenhet och lär av varandra. När vi ställs inför frågor som rör etik- och gränsdragning tar vi hjälp av den samlade kompetens som finns i Sensus kvalitets- och etikgrupp. Där förs fortlöpande samtal om hur villkor ska tolkas och vad som är god folkbildning för Sensus. Riksförbundet har under året även samlat alla Sensus förtroendevalda (ledamöter, valberedare och verksamhetsrevisorer) till digitala utbildningstillfällen.

Läs hela årsrapporten på webben!

Detta är en förenklad PDF-version av vår fullständiga, digitala årsrapport som finns på webben. I den fullständiga årsrapporten hittar du fler berättelser och mer innehåll.

Du hittar Sensus alla årsrapporter på arsrapporter.sensus.se.

sensus

**SENSUS STUDIEFÖRBUND NORRLAND
EKONOMISK REDOVISNING 2023**

897000-3599

Styrelsen för Sensus Norrland får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Sensus studieförbund ska ge möjlighet till utveckling och lärande i mänskliga möten och genom kulturupplevelser. Sensus verkar för aktivt engagemang i samhället och i medlemsorganisationerna. Sensus arbetsformer är studiecirklar, kulturprogram och annat folkbildningsarbete.

Sensus Norrland omfattas av Norrbottens län, Västerbottens län, Jämtlands län och Västernorrlands län

Föreningen har sitt säte i Örnsköldsvik.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret.

Under sensommaren startade ett arbete på nationell nivå med att förbereda den omställning som kommer att genomföras på grund av nya fördelningsprinciper av statsbidraget. Regionens medarbetare har deltagit och bidragit i omställningsarbetet på olika sätt genom workshops och informationstillfällen. Mycket arbete kvarstår i processen med att sjösätta det nya. Det finns stora skillnader i det nya systemet jämfört hur vi arbetat hittills. Från kvantitativ bedömning av genomförd verksamhet kommer det nya statsbidragssystemet bygga på kvalitativ bedömning av vad vi vill göra och uppnå i framtiden.

I september beslutade regeringen om kraftigt minskade statsbidrag med ca 15 procent år 2024. Om regeringen fullföljer sina planer kommer statsbidraget att sänkas med totalt ca 30 procent under åren 2024-2026. Mot bakgrund av att statsbidraget inte räknats upp sedan 2016 och med den kraftiga inflation som varit de senaste åren och med de högre kostnader det inneburit, framförallt löneuppräknings, så får det stora konsekvenser. Hösten har till stor del ägnats åt planeringsarbete för hur vi på bästa sätt ska kunna fortsätta med verksamhet med betydligt mindre resurser.

Verksamhet

Verksamhetens volym avseende antalet studietimmar minskar jämfört med föregående år. Däremot ökar antalet arrangemang och deltagare i verksamheten

Sensus Region Norrland driver två antidiskrimineringsbyråer med finansiering från MUCF: Rättighetscentrum Norrbotten samt Rättighetscentrum Västerbotten. Under 2023 har de fortsatt aktivt bidragit till samhällsutvecklingen genom att erbjuda juridisk rådgivning, driva opinionsbildning och arrangera utbildningar med målet att bekämpa diskriminering och främja en inkluderande och rättvis samhällsmiljö.

Kvalitetsarbete

Samtliga studieförbund i Sverige har de senaste åren haft stort fokus på kvalitets- och etikarbete i all verksamhet. Det görs kontinuerligt granskningar med bäring på särskilt utvalda riskparametrar. Utifrån resultat i de särskilda granskningarna vidareutvecklas det systematiska kvalitetsarbete löpande.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut och framtida utveckling

Regeringen har aviserat minskade statsbidrag även för 2025 och 2026. Det är mycket osäkert vad som händer med kommun- och regionbidrag men vissa bidragsgivare kommer troligen också att minska sina bidrag.

År 2024 kommer att ställa krav på anpassning av organisationen så att ekonomi och verksamhetens omfattning är i balans. Detta kommer att medföra driftsinskränkningar. Utöver en allmän kostnadsöversyn så är ytterligare åtgärder som kommer att övervägas att stänga kontor och minska antalet tjänster. Vilka långsiktiga konsekvenser det kommer få på verksamheten och förmågan till lokal närvaro kan inte bedömas i nuläget. MBL- förhandlingar rörande driftsinskränkningar har påbörjats i början av februari

Folkbildningsrådets nya bidragsregler kommer att föra med sig nya arbetssätt och prioriteringar i verksamheten. I längden är bedömningen att det är positivt och kvalitetshöjande men det kommer också övergångsvis att föra med sig en del osäkerhet. Regionen liksom hela Sensus kommer att behöva lägga mycket tid på att implementera allt det nya samt satsa på kompetensutveckling av både anställda och förtroendevalda.

Under våren ska två statliga utredningar presenteras som kan få inverkan på vår bransch, dels Demokratiutredningen i mars, dels Folkbildningsutredningen som ska redovisas i juni.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Soliditet (%)	57	61	55	40	28
Kassalikviditet (%)	243	256	222	168	140
Omsättning (tkr)	56 583	46 099	42 056	40 655	42 825
Årets resultat (tkr)	2 016	5 117	6 143	3 454	75
Antal anställda	37	30	31	32	33

Definitioner av nyckeltal:

Soliditet: Eget kapital i % av balansomslutning.

Kassalikviditet: Omsättningstillgångar i % av kortfristiga skulder

Årets Ekonomiska resultat

2023 planerades med en budget i balans. Årets resultat uppgår till 2 016 tkr. Lägre verksamhetskostnader i den bidragsberättigade verksamheten än budgeterat samt en ökad andel av tjänstemannalöner som täcks av breddad finansiering i till exempel de projekt för flyktingar från kriget i Ukraina som regionen driver är några av huvudorsakerna till det positiva utfallet.

Vi kommer att använda vårt överskott till att utveckla och vårda verksamheten samt att i likhet med hela Sensus fortsätta att utveckla vårt kvalitetsarbete och vår förmåga att genomföra delar av vår verksamhet digitalt.

Regionen fortsätter det långsiktiga arbetet med hållbarhet i verksamhet och ekonomi med en tydlig koppling till Sensus identitet och den huvudsakliga inriktningen.

Förslag till resultatdisposition

För regionstämman står följande kapital till förfogande:

Balanserade medel	20 381 876 kr
Årets resultat	2 016 001 kr
Totalt eget kapital	22 397 877 kr

Styrelsen föreslår att årets resultat 2 016 001 kr överförs i ny räkning.

Resultaträkning

Tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Föreningens intäkter			
Deltagar- och försäljningsintäkter	2	7 878	5 698
Bidrag	3	48 181	38 671
Övriga intäkter	4	524	1 730
Summa föreningens intäkter		56 583	46 099
Föreningens kostnader			
Material och externa verksamhetsjänster	5	-13 545	-6 660
Övriga externa kostnader	6, 7	-13 957	-13 279
Personalkostnader	8, 9	-27 284	-21 187
Övriga rörelsekostnader		0	-3
Summa föreningens kostnader		-54 786	-41 128
Rörelseresultat		1 797	4 971
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	10	430	293
Räntekostnader och liknande resultatposter		-211	-146
Summa finansiella poster		219	146
Resultat efter finansiella poster		2 016	5 117
Årets resultat		2 016	5 117

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tkr			
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Anläggningstillgångar övrigt	11	1	1
Summa materiella anläggningstillgångar		1	1
Summa anläggningstillgångar		1	1
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar	12	1 105	1 022
Övriga kortfristiga fordringar		11 524	11 683
Upparbetad men ej fakturerad intäkt		1 739	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 946	913
Summa kortfristiga fordringar		16 314	13 618
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank	13	21 745	19 927
Summa kassa och bank		21 745	19 927
Summa omsättningstillgångar		38 059	33 545
SUMMA TILLGÅNGAR		38 060	33 546
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserade medel		20 382	15 265
Årets resultat		2 016	5 117
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		22 398	20 382
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder	15	3 030	2 037
Övriga skulder		5 346	3 094
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		7 286	8 033
Summa kortfristiga skulder		15 662	13 164
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		38 060	33 546

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Fr. o. m. räkenskapsåret 2014 upprättas koncern- och årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Avskrivningsprinciper och anläggningstillgångar

För maskiner och inventarier görs avskrivning enligt plan på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad ekonomisk livslängd. Följande avskrivningsprinciper tillämpas:

IT-utrustning (datorer, utbildningsutr mm) 3 år

Övriga inventarier 5 år

Intäkter

Årets kommun- och regionbidrag intäktsförs vid inbetalning och statsbidrag intäktsförs vid beslut. Kurs- och deltagarintäkter intäktsförs i samband med genomförd verksamhet.

Ideellt arbete

Utöver anställd personal har Sensus tusentals cirkelledare som genomför verksamhet varav de allra flesta utan någon ersättning.

Not 2 Deltagar- och försäljningsintäkter

	2023	2022
Deltagarintäkter	7 292	5 059
Övriga deltagarintäkter (material)	586	639
	7 878	5 698

Not 3 Bidrag

	2023	2022
Statsbidrag	23 782	22 500
Statsbidrag asylverksamhet	224	2 135
Landstingsbidrag	4 181	4 417
Landstingsbidrag, riktade	554	400
Kommunbidrag	5 360	5 426
Kommunbidrag, riktade	336	50
Bidrag arvsfonden	1 138	0
Projektbidrag	12 606	3 744
	48 181	38 671

Not 4 Övriga intäkter

	2023	2022
Sålda tjänster, externt	242	181
Sålda tjänster, internt Sensus	0	9
Administrationsintäkter	75	812
Lokalintäkter	5	58
Kostnadsersättning	61	256
Övriga intäkter	142	414
	524	1 730

Not 5 Material och externa verksamhetstjänster

	2023	2022
Materialkostnader, studiematerial	4 375	2 517
Ersättning juridiska personer	9 170	4 143
	13 545	6 660

Not 6 Övriga externa kostnader

	2023	2022
Lokaler/fastigheter	5 938	4 650
Förbrukningsinventarier, reparationer mm	520	479
Resekostnader, kost/logi/transporter	1 644	1 466
Marknadsföring	274	314
Kontorskostnader*	5 524	6 275
Övriga externa kostnader	57	92
	13 956	13 276

* Varav inköpta tjänster Sensus riksförbund 4 544 tkr (2022; 4 244 tkr), revisionsarvode 64 tkr (2022; 58 tkr)

Not 7 Operationell leasing inklusive lokalhyra

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal, uppgår till 3 588 tkr.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	3 585	3 404
Senare än ett år men inom fem år	6 640	6 429
	10 225	9 833

Not 8 Personalkostnader

Antalet ledamöter i regionstyrelsen är 10 st varav en fackligt förtroendevald, fördelat på 5 kvinnor och 5 män. Sensus har ej några åtaganden för pensioner till styrelsen utöver sociala avgifter enligt lag*

	2023	2022
Styrelse		
Arvoden, förlorad arbetsinkomst	234	235
Kostnadsersättningar	11	11
Sociala kostnader	39	41
	284	287

Kanslipersonal

Löner tjänstemän	10 856	10 429
Förändring semesterlönereserv inklusive sociala avgifter	27	169
Kostnadsersättningar	209	151
Sociala kostnader inklusive pensionskostnader	4 530	4 402
	15 622	15 151

Cirkel, grupp och kulturarbetare

Arvoden cirkel och gruppledare	544	701
Arvoden kulturarbetare	984	1 047
Arvoden	6 266	2 197
Kostnadsersättningar	101	70
Sociala kostnader inklusive pensionkostnader	2 750	1 348
	10 645	5 363

Övriga personalkostnader

Utbildningskostnader	378	148
Företagshälsovård / Friskvård	97	60
Övriga personalkostnader	258	363
	733	571

Avgår

Lönebidrag	0	-54
Statligt företagsstöd	0	-129
	0	-183

Not 9 Medelantal anställda och ledande befattningshavare

2023 **2022**

Medelantalet anställda

Kvinnor	22	19
Män	15	11
	37	30

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	25 %	33 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	75 %	67 %

Not 10 Finansiella poster

2023 **2022**

Ränteintäkter	430	293
Räntekostnader leverantörer etc	-211	-146
	219	146

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 848	1 848
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 848	1 848
Ingående avskrivningar	-1 848	-1 848
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 848	-1 848
Utgående redovisat värde	0	0

Not 12 Kortfristiga fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Fakturafordringar	1 105	1 022
Fordran anställda	-4	0
Bidragsfordringar	13 237	11 604
Särskild löneskatt	31	79
Förskottsbetalda kostnader, upplupna intäkter	1 946	913
	16 314	13 618

Not 13 Kassa och bank

	2023-12-31	2022-12-31
Behållning bankkonto	21 745	19 927
	21 745	19 927

Not 14 Eget kapital

	2023-12-31	2022-12-31
Balanserat resultat	15 382	13 366
Kapitaltillskott*	7 016	7 016
	22 398	20 382

* Kapitaltillskott mellan regioner enligt beslut i förbundsstyrelsen 23 maj 2017.

Not 15 Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	3 030	2 037
Personalens källskatt	441	412
Sociala kostnader	474	427
Organisationsinterna skulder	4 519	2 683
Semesterlöneskuld	1 275	1 249
Upplupna kostnader, förutbetalda intäkter	5 922	6 357
	15 662	13 164

Gunnar Persson
Ordförande

Lena Hannu
Vice Ordförande

Masood Raufi

Christina Andersson

Tomas Rydberg Laula

Carina Aynsley

Eva Rosendahl

Anna Sandström Emmelin

Noomie Wennstig
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats

Johan Grahn
Revisor

Viola Walkeapää
Förtroendevald revisor